

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **L. P. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 12. novembra 2012 v Bratislave sťažnosti obvinených L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 22. októbra 2012, sp. zn. Tp 42/2012, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. **sa z a m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením zo dňa 22. októbra 2012, sp. zn. Tp 42/2012, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosti obvinených L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomné sľuby obvinených K. Š., Ľ. F. a L. B. na nahradenie väzby neprijal a dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvinenou K. Š. podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neuložil.

Proti tomuto uzneseniu podali obvinení L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. prostredníctvom svojich obhajcov sťažnosti, pričom obvinený B. podal sťažnosť aj sám.

Obvinený P. vo svojej sťažnosti namietal, že sudca pre prípravné konanie sa v dostatočnej miere nevysporiadal s argumentáciou obvineného obsiahnutej v žiadosti o prepustenie z väzby. Podľa jeho názoru v uznesení chýba individuálne odôvodnenie väzobných dôvodov voči jednotlivým obvineným a v súvislosti s uvedenými námietkami

odkázal na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ďalej poukazoval na to, že z doposiaľ vypočutých obvinených a svedkov vyplýva, že väčšina z nich sa s obvineným ani nepozná, resp. s ním neprišli vôbec do kontaktu. Vykonaným dokazovaním doposiaľ nedošlo k potvrdeniu vyšetrovacích verzií orgánov činných v trestnom konaní vo vzťahu k trestnej činnosti, ktorej sa mal obvinený dopustiť. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby najvyšší súd zrušil uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2012, sp. zn. Tp 42/2012, a v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. obvineného L. P. prepustil na slobodu.

Obvinená K. Š. vo svojej sťažnosti uviedla, že napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku považuje za nedôvodné, nepresvedčivé a arbitrárne pre absenciu relevantných dôvodov, ktoré viedli súd k jeho vysloveniu. Podľa názoru obvinenej súd mal dostatočne konkretizovať dôkazy svedčiace o dôvodnosti trestného stíhania, a to osobitne voči každému z obvinených. Pre ďalšie trvanie väzby nepostačuje rovnaká miera istoty, ako je tomu pri rozhodovaní o vzatí do väzby. Konajúci súd sa vôbec nevysporiadal s námietkou obvinenej ohľadom naplnenia dôvodu kolúznej väzby, že táto nemôže byť založená výlučne na záznamoch operatívnych informácií (ZOI), ale len na skutkových zisteniach založených na procesne vykonanom dokazovaní. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby najvyšší súd podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a prepustil obvinenú Š. na slobodu.

Obvinený L. F. vo svojej sťažnosti poukázal na to, že v minulosti nebol súdne trestaný, žiadne fiktívne faktúry nevystavoval a taktiež nebol „pravou rukou“ obvineného P. S obvineným P. bol len kamarát, resp. jeho zamestnanec. Z doposiaľ vykonaných výsluchov obvinených ho nikto neusvedčuje zo spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu. V jeho prípade väzba nie je nevyhnutným ani primeraným opatrením, pričom poukazuje na rešpektovanie zásady primeranosti a zdržanlivosti. V závere sťažnosti žiadal, aby najvyšší súd uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zrušil a obvineného F. prepustil na slobodu s použitím ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Obvinená A. V. vo svojej sťažnosti poukazovala na to, že u nej nie sú naplnené dôvody preventívnej väzby. Poukazovala na doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že v prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť splnené štyri podmienky (uznesenie o vznesení obvinenia, existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené

obvinenie, existencia niektorého z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 Tr. por. a podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou). Podľa názoru obvinenej tieto podmienky neboli naplnené, čím došlo k porušeniu jej základných práv a slobôd garantovaných v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj Ústave Slovenskej republiky. Preto žiadala, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie v plnom rozsahu zrušil a obvinenú prepustil na slobodu.

Obvinený L. B. svoju vlastnú sťažnosť odôvodnil najmä rodinnými problémami ako i poukázaním na svoju nevinu. Navrhol preto nahradit' väzbu prijatím písomného sľubu.

Obhajca obvineného B. odôvodnil podanú sťažnosť tým, že súd sa v dostatočnej miere nevysporiadal s argumentmi uvedenými v žiadosti obvineného o prepustenie z väzby. Trval na tom, že trestné stíhanie vedené voči obvinenému B. je nedôvodné, poukazoval najmä na to, že obvinený nie je, ani nebol členom žiadnej zločineckej skupiny. Podľa názoru obhajcu sa súd nevysporiadal s materiálnou podmienkou väzby, a teda skutočnosťami, ktoré reálne odôvodňujú obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Súd sa v uvedenom prípade vôbec nezaoberal uvedením týchto konkrétnych skutočností a obmedzil sa len na konštatovanie, že dôvodná obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. existuje. V súvislosti s uvedenými námietkami poukazoval na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva. Obhajca tiež v sťažnosti namietal, že rozsiahlosť a náročnosť trestnej veci nemôže byť obvinenému na príťaž, a teda ako odôvodnenie väzby neobstojí. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby najvyšší súd jeho sťažnosti vyhovel.

Na základe podaných sťažností Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým boli podané sťažnosti a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. nie sú dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Východ, oddelenie vyšetrovania uznesením zo dňa 20. mája 2012, ČVS: PPZ-203/BOK-VY-2011 začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie voči 43 osobám, medzi nimi aj:

L. P. za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. (skutok pod bodom F), za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok pod bodom A) a zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (skutky pod bodmi C, E),

L. F., A. V. a L. B. za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok pod bodom A) a zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (skutky pod bodmi C, E),

K. Š. za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok pod bodom A) a zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (skutok pod bodom C) na skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnom uznesení.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 23. mája 2012, sp. zn. Tp 42/2012, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. júna 2012, sp. zn. 1 Tost 23/2012, boli obvinení L. P. a K. Š. vzatí do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. a obvinení L. F., A. V. a L. B. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., pričom väzba začala všetkým plynúť dňa 20. mája 2012.

Pri rozhodovaní o predmetných sťažnostiach obvinených mal najvyšší súd na zreteli ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas, čo je podporené aj rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vychádzal tiež z ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú aj naďalej, resp. či sa zmenili, pričom sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a tiež pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

V zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. má obvinený právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, rovnako ako súd prvého stupňa, že trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie sa vedie dôvodne. Skutky boli spáchané, majú znaky vyššie špecifikovaných trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení L. P., K. Š., Ľ. F., A. V. a L. B. aj spolu s ďalšími obvinenými osobami. Tieto skutočnosti vyplývajú z doteraz zabezpečených dôkazov, najmä z výpovedí svedkov M. H., E. V., D. C., M. Č. ako aj z dokumentov zaistených orgánmi činnými v trestnom konaní, z ktorých je zrejmé, aké mali byť vzťahy medzi jednotlivými členmi skupiny. Z doposiaľ vykonaných dôkazov teda vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinení (spolu s ďalšími osobami) mali figurovať na rôznych hierarchických úrovniach zločineckej skupiny zaoberajúcej sa neoprávneným uplatňovaním nadmerných odpočtov DPH alebo skrátením dane z pridanej hodnoty, čím sa na škodu štátu mali obohacovať o značné finančné prostriedky.

Okrem podozrenia ako jednej z materiálnych podmienok väzby je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia základná materiálna podmienka, a to existencia väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ Tr. por. V tejto súvislosti Najvyšší súd poukazuje na uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 22. októbra 2012, sp. zn. Tp 42/2012, kde tento v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne uviedol konkrétne skutočnosti, pre ktoré považoval väzobné dôvody upravené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ Tr. por. za opodstatnené. Predmetné rozhodnutie korešponduje s predchádzajúcim vo veci vydaným rozhodnutím o väzbe (z 23. mája 2012, sp. zn. Tp 42/2012), pričom žiadne podstatné zmeny v uvedených smeroch nenastali. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Najvyšší súd sa stotožnil aj so záverom sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, že u obvinených K. Š., L. F. a L. B. nie je možné nahradiť väzbu ich písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka. V danom prípade, s prihliadnutím na rozsah a povahu trestnej činnosti, pre ktorú sú trestne stíhaní, ani najvyšší súd písomný sľub a dohľad mediačného a probačného úradníka nepovažuje za dostatočné, pretože tieto substitučné inštitúty neodstraňujú obavu, že obvinení sa v prípade ich prepustenia na slobodu nedopustia kolúzných aktivít, ani nebudú pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

K námietke obvinených, že sa neustále opakujú tie isté odôvodnenia súdov o potrebe väzobného stíhania obvinených, najvyšší súd konštatuje, že súdy majú povinnosť v každom štádiu trestného konania skúmať dôvody ďalšieho trvania väzobného stíhania obvinených, pričom sú viazané nielen vnútroštátnym zákonom ale aj medzinárodnými zmluvami. V zmysle Dohovoru, jeho článku 5 ods. 1 písm. c/ je potrebné, aby k počiatočnej podmienke obmedzenia osobnej slobody obvineného, ktorou je podozrenie zo spáchania trestného činu, pristúpili aj ďalšie iné skutočnosti odôvodňujúce potrebu väzobného stíhania a tieto majú byť vážne a dostatočne odôvodňujúce ďalšie trvanie väzby. V predmetnom prípade je táto podmienka splnená, čo vo svojich rozhodnutiach súdy rozhodujúce o ďalšom trvaní väzby obvinených v predmetnej trestnej veci aj uviedli a náležite zdôvodnili.

Na záver ešte najvyšší súd dodáva, že výklad pojmu „konkrétne skutočnosti“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci v čase rozhodnutia o väzbe (čiže aj o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby) posúdi, či vzatie obvineného do väzby a jeho ďalšie držanie v nej je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti zakladajúce u obvinených dôvody kolúznej a preventívnej väzby vyplývajú z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá im je kladená za vinu, kde táto mala byť páchaná plánovite, organizovane a vyznačuje sa vysokým stupňom sofistikovanosti.

Treba ešte poznamenať, že väzobné stíhanie obvinených do súčasnej doby trvá zatiaľ päť mesiacov, čo s ohľadom na zložitost' daného prípadu a veľké množstvo obvinených, ale aj na čl. 5 ods. 3 Dohovoru, ako aj na ustanovenie § 76 ods. 7 písm. c/ Tr. por. možno považovať za dobu primeranú okolnostiam prípadu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, preto sťažnosti obvinených L. P., K. Š., L. F., A. V. a L. B. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 12. novembra 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová